

OVERVLOED

Geschenk aan Deventer - 2015

RIVIER STAD LANDSCHAP

Het Rondeel biedt, in het kader van haar 20-jarige bestaan, Deventer een geschenk aan. Acht architecten en acht beeldend kunstenaars geven als duos, hun ontwerp en visie op onderstaande locaties in Deventer.

Ontwerpdus en locaties

- Prins Bernhardsluis / Valere Armini & Tjeerd Hermesen
- Prins Bernhardsluis / Azra Didic & Viorica Cemica
- Overijssels kanaal / Aukje Grouwstra & Nard Kools
- Douwelerkolk / Jeroen van Westen & Haroen Martens
- Churchillplein/Handelskade/ Buitengracht / Ronald de Ceuster & Floris Klunder
- Veenoordkolk / Huib Ribbens & Wanda Schap
- Worplantsoen/IJssel / Elise van der Linden & Erwin Schot
- Oude IJbaan / Marke de Jong & Kor Zijlstra
- Wellekade/Parkweg

Deze uitgave bestaat uit negen kaarten: een overzichtskart met alle acht locaties en ideeën. En een locatiekart met ideeën van elk duo afzonderlijk. Deze set kaarten is als geschenk aan Deventer aangeboden aan de burgemeester van Deventer, **Andries Heidema**.

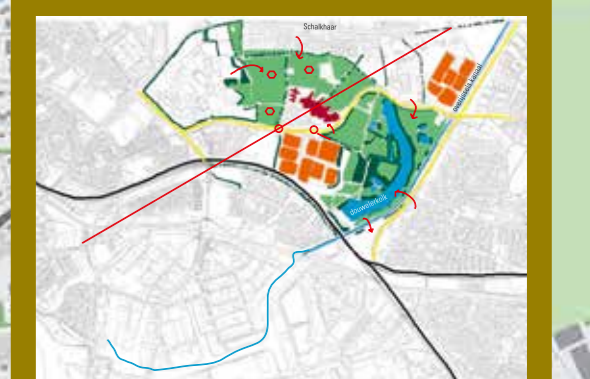
Uitgave: 29 mei 2015 i.h.k.v. 20 jaar bestaan Architectuurcentrum Rondeel.
Ontwerp & lay out: Aukje Grouwstra & Nard Kools.

Oude IJbaan

Wellekade/Parkweg

Douwelerkolk/Overijssels kanaal
'Lange lijnen in het Landschap'

Prins Bernhardsluis
'De Visuele Brug'

het park
de stad
Worplantsoen

Buitengracht e.o.
'BUITENGEWOON'

Prins Bernhardsluis

gelegenheid
als een pad,
als een object,
als een
koraal
Veenoordkolk
'Gelegenheid ...'

20 jaar Architectuurcentrum Rondeel

Enige trots op 20 Jaar Architectuurcentrum Rondeel kan ons niet ontzegd worden. Zonder het initiatief en 20 jaar doorzetten en hard werken van voorzitter en architect Peter Ghijsen en de andere drie mensen van het eerste uur, programmaraadslid Jaco Rimmelink, bestuurslid/ penningmeester Henk Oonk en coördinator Marion Lanting, was er geen Architectuurcentrum in Deventer geweest. Op het jubileumfeest op 29 mei 2015 worden zij in het bijzonder bedankt en in het zonnetje gezet. Mede dankzij hen, maar ook talloze andere vrijwilligers is er een lokaal dynamisch platform in Deventer e.o. ontstaan. Dit platform biedt de gelegenheid om met elkaar in discussie te gaan over thema's als ruimtelijke kwaliteit. Er zijn samenwerkingsverbanden ontstaan in het stedelijk netwerk van cultuur, vormgeving en ontwerp.

Cadeau aan de Stad

Dit alles is een goede reden voor een jubileumfeest. Bij zo'n feest hoort een creatief cadeau, want over creëren gaat het nou juist bij Architectuurcentrum Rondeel. Hoe kan kennis en vakmanschap van architecten en beeldend kunstenaars ingezet worden voor de stad?

RivierStadLandschap

Dit jaar is het thema van het Architectuurcentrum Rondeel *RivierStadLandschap*. Aan de hand van dit thema is door de Programmaraad van het Rondeel gezocht naar een zevental locaties in de stad, die een relatie met water hebben en die in onze optiek een verrassend idee kunnen gebruiken. Er is een zo groots mogelijk verrassingseffect beoogd door een architect en een beeldend kunstenaar aan elkaar te koppelen. Via loting zijn acht ontwerpduo's ontstaan. Ook is via loting een locatie aan hen toegewezen. Met groot enthousiasme en creativiteit hebben de ontwerpduo's samengewerkt en inspirerende ideeën ontwikkeld voor deze zeven locaties. Dit heeft geleid tot spannende resultaten.

Veenoordkolk e.o.

Ronald de Ceuster en Floris Klunder

De Veenoordkolk is ooit ontstaan als afgraving voor de ophoging van de A1 en heeft een open verbinding met de IJssel. Het gebied geeft, wellicht omdat het geen duidelijke bestemming heeft en omdat het zich aan de rand van de stad begeeft, een gevoel van vrijheid, een gevoel van los te zijn van de dagelijkse beslomeringen. Vanuit deze beleving van het landschap formuleerden wij een uitgangspunt: de functie van de ingreep die wij zouden ontwerpen voor het landschap zou bepaald gaan worden door de gebruiker.

Een drijvend object.

het koraal, het pad, het klimparcour, de visplek, de duikplank,...

www.ronalddeceuster.nl
www.kristinsson.nl

Prins Bernhardsluis

Valerie Ardini en Tjeerd Hermsen

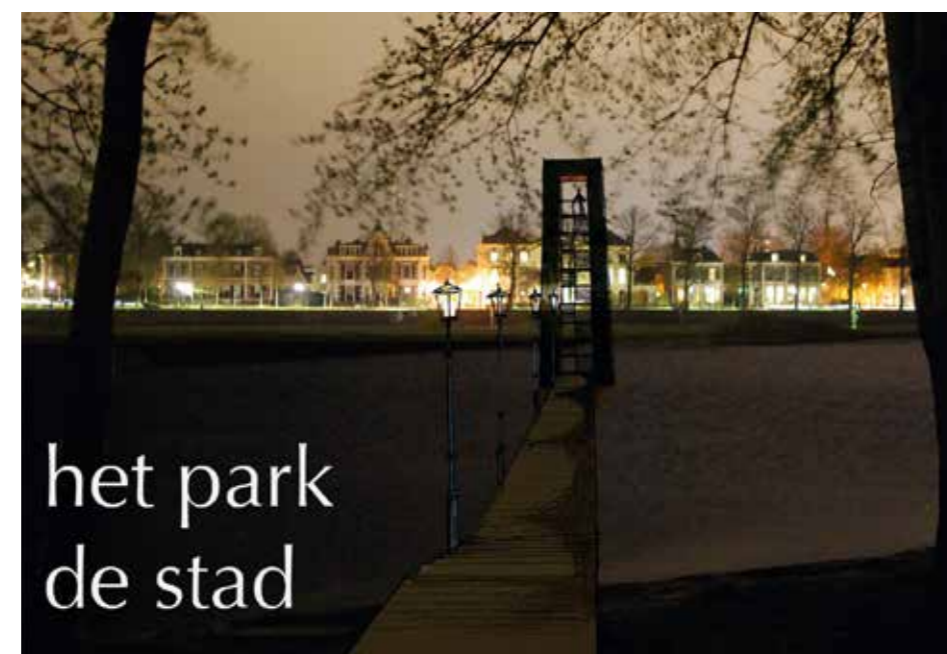
Het gebied rondom de Prins Bernhardsluis, vanaf de A1 en de Zutphenseweg de entree tot de stad: een bonte verzameling van woningen, bedrijven, industrie, verkeer, scheepvaart, bomen, asfalt, tegels, gras, klinkers, borden, palen, reclame, hekken, stoplichten. De weg splitst zich en grijpt om het hart van de sluis heen, slingerend als een racecircuit. Af en toe vang je een glimp van de silo's, de Wilhelminabrug en de appartementen aan de Pothoofd. Wanneer de brug omhoog staat word je herinnerd aan de eigenlijke functie van het gebied; verkeersader van IJssel naar haven. Om de kwaliteiten van het gebied te versterken gaan we terug naar de oorspronkelijke definitie van chaos: leegte, niets.

We creëren restruimte door storende elementen en twee gebouwen weg te halen; we reduceren de texturen en materialen tot asfalt, gras en klinkers en komen hiermee tot een natuurlijk overgangsgebied van snelweg naar stad, met zichtlijnen op het havengebied en de skyline van Deventer.

www.ardini.nl
www.studiotekenhout.nl

Worpplantsoen, IJssel e.o.

Wanda Schaap en Huib Ribbens

Het Worpplantsoen is het oudste aangelegde stadspark van Nederland en dateert uit 1699. Het park vormt, met in de rug de dijk en de Hoven, een theater, met als decor het fraaie stadsfront van Deventer. Het uitzicht op dit decor wordt echter belemmerd door het IJsselhotel met bijgebouwen en de camping met lage begroeiing langs de IJssel.

Om dit uitzicht te herstellen is er een uitzichtpunt ontworpen, bereikbaar vanuit het plantsoen. Dezelfde lantaarns, die ook in het plantsoen gebruikt worden, begeleiden het plankier naar het uitzichtpunt in de nevengeul.

Het hoge uitzichtpunt garandeert een panoramisch uitzicht op de IJssel achter de landtong en op het decor van de stad. Het uitzichtpunt staat midden in het verdrongen land van de nevengeul en is alleen bij laag water met droge voeten te bereiken.

www.bessels.com
www.wandaschaap.nl

Prins Bernhardsluis e.o.

Azra Didic en Viorica Cernica

Water is onlosmakelijk verbonden met de stad Deventer. Door haar ligging kan de Prins Bernhardsluis gezien worden als de verbinding tussen de oude en de nieuwe stad. Met ons ontwerp willen we deze bijzondere relatie benadrukken. We maken hierbij gebruik van 2 uitzichtpunten. Eén met uitzicht op het water en de skyline van de stad en een tweede met uitzicht op het Havenkwartier.

Op de twee punten plaatsen wij twee elementen, gelijk de uiteinden van een brug. Door lichtstralen worden 's nachts de twee elementen met elkaar verbonden, waardoor de brug zichtbaar is.

De twee elementen zijn uitkijkpunten en kunnen betreden worden. Via een trap komt de bezoeker op een niveau ver boven de grond, waar men via ramen van een prachtig uitzicht kan genieten. Ieder uitzicht ziet eruit als een ingelijst schilderij, waarvan het landschap continue verandert.

<http://architect.djulbic.com/wp-content/uploads/2013/12/A3-Portfolio-ADD.zip>
www.viorica-cernica.com

Oude IJsbahn e.o.

Elise van der Linden en Erwin Schot

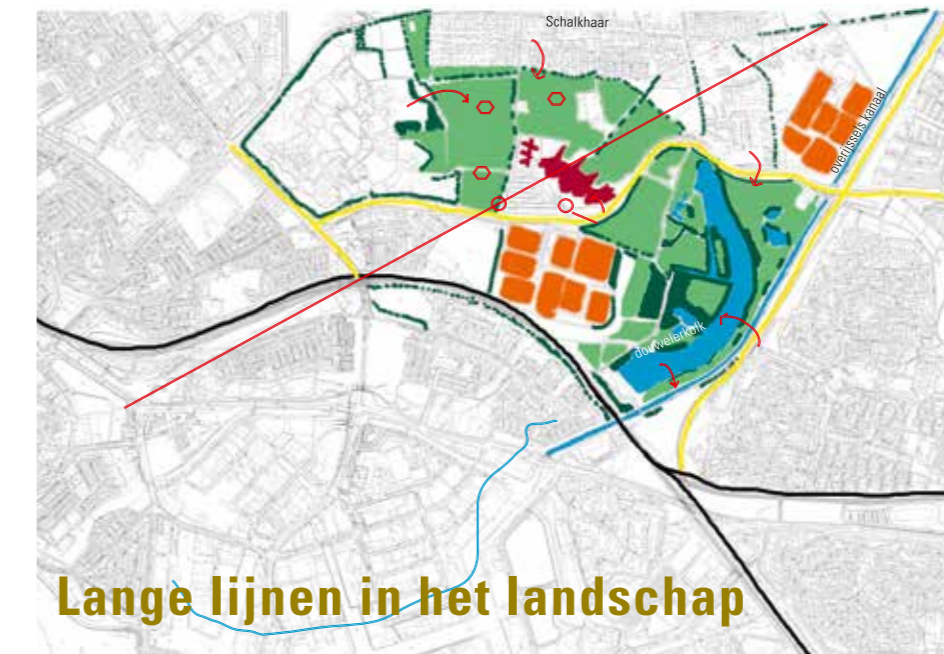

De Oude IJsbahn locatie heeft, door de economische crisis, geen eenduidige bestemming. De huidige uitstraling wordt bepaald door restanten die herinneren aan een plek waar vroeger werd geschaast. Er staat nog een oude tribune en in het gras tekenen zich een ovaalvorm af, waar de ijsbaan lag. Het ontbreken van een bestemming gaf mensen de gelegenheid zich deze plek toe te eigenen en er een vrijplaats te creëren. Er zijn moestuintjes aangelegd, speelobjecten gebouwd en men kan er een vuurtje stoken, her en der staat een busje of caravan. De bossige omranding van het terrein en het aangrenzende water zorgen voor speelplezier voor kinderen en de voormalige tribune is een graffiti-object. Deze kwaliteiten die de locatie nu kenmerken, zijn gebruikt om te onderzoeken hoe deze versterkt kunnen worden en zijn aanleiding geweest voor een nieuwe invulling van het onbestemde gebied. De Oude IJsbahn wordt een sociale ontmoetingsplek, waarbij groenten verbouwen, ecologie, water, historie, recreatie, spelen en leren centraal staan.

www.elisevanderlinden.nl
www.maasarchitecten.nl

Overijssels kanaal en Douwelerkolk e.o.

Aukje Grouwstra en Nard Kools

Groene zone

Een prachtige groene zone ligt op steenworp afstand van Deventer Stad. Door een Totaal Visie, kan er een logischer geheel ontstaan.

Deventer Ziekenhuis

Het Deventer Ziekenhuis is mooi gesitueerd in het landschap en ligt nabij het Overijssels Kanaal en de Douweler kolk. De lijnen in het landschap zijn mooie leidraden voor een Totaal Visie. Wij menen door juist de krachtige kenmerken te versterken en ruis op te ruimen, er een logischer verband gecreëerd kan worden.

Park Landschap

De sfeer ademt landgoed en park met laantjes uit. Plus het wordt spannender door de aanwezige tegenstellingen te versterken: zakelijke versus poëtisch, grid versus organisch, snel ritme versus traag ritme etc.

www.aukjegrouwstra.nl
www.nardkools.com

Wellekade/Parkweg e.o.

Marieke de Jong en Kor Zijnstra

De Wellekade is gelegen langs de IJssel aan de rand van het historische stadscentrum van Deventer.

Vanaf zuidoostelijke richting is het de entree van de oude stad. De Wellekade heeft naast een belangrijke verkeersfunctie ook een recreatieve functie en wordt gebruikt als de 'voortuin van de stad'.

Geïnspireerd door het huidige gebruik, de historie en de toekomst van Deventer is het idee ontstaan om de locatie opnieuw een zichtbare markering te geven, van waaruit men een weids uitzicht heeft over het historische stadscentrum en de uiterwaarden.

Middels een reeks van elementen wordt in een 'hink-stap-sprong' de entree van de oude stad gemarkeerd, het huidige gebruik ondersteunt en ontstaan er fundamenten voor mogelijke nieuwe invullingen.

www.mariekedejong.nl
www.architectenlab.nl

Churchillplein/Handelskade, Buitengracht e.o.

Jeroen van Westen en Haroen Martens

BUITENGEWOON

De uitnodiging van het Rondeel is opgevat als een uitdaging om te ontdekken wat 'de stad' zelf vraagt aan de locatie. We hebben onze zintuigen wijd open gezet op zoek naar gebruikssporen van het gebied en de geschiedenis van de stad.

Opmerkelijk is dat de aaneengesloten ruimte van de vestingwerken en rivier om de oude stad niet meer overal goed te volgen is door frictie van openbaar en privé. Prachtig is dat de kant van de binnenstad 'hard' is als de muren die er ooit stonden, en de buitenzijde 'zacht' en groen. Maar dat laatste geldt niet voor de Buitengracht! De opdracht wordt duidelijk: werk aan een doorlopend rondje dat de oude vestingwerken en de IJssel volgt, de centrumzijde stedelijk, de buitenzijde landschappelijk als een park.

Het ontwerp schept ruimte voor lunchpauzes, wandelaars, cultureel gebruik, en is geïnspireerd op de eigen geschiedenis en mooie details uit de stad; een benadering die doorgezet kan worden in het hele zuidelijke deel van de vestingwerken.

www.jeroenvanwesten.nl
www.haroenmartens.com

Ontwerpduo's en locaties

Valerie Ardini & Tjeerd Hermsen	Prins Bernhardsluis
Azra Didic & Viorica Cernica	Prins Bernhardsluis
Aukje Grouwstra & Nard Kools	Overijssels kanaal/ Douwelerkolk
Jeroen van Westen & Haroen Martens	Churchillplein/Handelskade/ Buitengracht
Ronald de Ceuster & Floris Klunder	Veenoordkolk
Huib Ribbens & Wanda Schaap	Worpplantsoen/IJssel
Elise van der Linden & Erwin Schot	Oude IJsbahn
Marieke de Jong & Kor Zijnstra	Wellekade/Parkweg

Ondersteuningsteam

Wim Maas, Daan Josee en Wilma Mensink

Vervolg

Ons doel is om met dit geschenk mensen en organisaties te inspireren. Wij hopen dat deze uitgave 'Overvloed' een aanleiding wordt voor betrokken burgers, wijkteams, gemeente Deventer, Rijkswaterstaat/ Ruimte voor de Rivier, Waterschap Salland of andere organisaties om met deze inspirerende ideeën aan de slag te gaan.

Harry Zwiens
voorzitter Programmaraad Architectuurcentrum Rondeel

Architectuurcentrum Rondeel

Uitgave: 29 mei 2015 i.h.k.v. 20 jarig bestaan Architectuurcentrum Rondeel.
Ontwerp & lay out: Aukje Grouwstra & Nard Kools